

**ADEVĂR
SAU
FALS**

**ADEVĂRUL DESPRE
CORPUL OMENESC**

IZZI HOWELL

Traducere din limba engleză de Sabina Lungu

Editura Paralela 45

Redactare: Alisa Ionescu
Corectură: Ramona Rossall
Tehnoredactare și DTP copertă: Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HOWELL, IZZI

Adevărul despre corpul omenesc / Izzi Howell ;

trad. din lb. engleză de Sabina Lungu. –

Pitești : Paralela 45, 2024

ISBN 978-973-47-4206-6

I. Lungu, Sabina (trad.)

611

087.5

Izzi Howell

Fact or fake. The truth about the human body

First published in Great Britain in 2022 by Wayland, an imprint of Hachette Children's Group

Copyright © Hodder and Stoughton Limited, 2022

All rights reserved.

Series Designer: Rocket Design (East Anglia) Ltd

Consultant: Steve Parker

Credite foto:

iStock: ashusha 21; Shutterstock: The Toon Company 3 and 74, Anton Brand 4, 20 and 96, Morphart Creation and LilliaKrylenko 5, 1001holiday 6, pyatkevich_denis 7, Atelier kotaro 8, halimqd 9, Diana Creativa 10l, Pinkiewang 10r, Alexander_P 11, wowomnom 12, Roman Bykhalov 13l, zooco 13r, rogistok 14, Natalia Hubbert 15 and 95, Moriz 16, Eroshka and Enka Parmur 17, Javid Kheyrabadi 18l, Oleg7799 18r, KRIBOX 19l, vladmark 19r, AveA 22, CosmoVector and Nadiinko 23, Complot 24, nickolai_self_taught 25, teenbull and Sudowoodo 26–27, HitToon 28 and 65t, Memo Angeles 29, a-yun 30, Alexander_P 31, Pikovit 32, nadiia_oborska 33, ColinGamm 34, Babich Alexander 35, Franzi and designer_an 36–37, mexanichp 38, happymay 39, liskus 40, Semiletava Hanna 41, ann131313.s 42, Bubbleboxx 43, insima 45, TheBlackRhino 46, JocularityArt 47, Andrius Repsys 48, ArtMari 49 and 84–85, Maxim Cherednichenko 50, Studio_G 51, Vector Tradition 52–53, DUYGU YALCIN 54, NikomMaelao Production 55, Kamieshkova 56, Neizu 57, Huza Studio 58, Natalia Zelenina 59, corbac40 60, artemiya 61, Sudowoodo 62, Pelonmaker 63, Regina Bilan 64, Indie Design 65b, Franzi 66–67, LHF Graphics 68 and 72, Visual Generation 69, newelle 73, Andrius Repsys 75, Igor Levin 76, PPVector 77, Scc.comics 78, Gorelova 79, Editable line icons 80, Kurt Achatz 82, Yusak_P 83, anfisa focusova 86, vectortatu 87, 92 and 93, sweetwolf 88, K3Star 89, GabrielJose 90, Sabelskaya 91.

All design elements from Shutterstock.

Copyright © Editura Paralela 45, 2024

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparelela45.ro

POTI SĂ FACI DIFERENȚA DINTRE FAPTELE ADEVĂRATE ȘI CELE FALSE?

ÎNGHIȚI
OPT
PĂIANJENI
PE AN.

SCÂRBOS!

OAMENII CARE
AU OCHII ALBAȘTRI
SUNT ÎNRUDIȚI.

POFTIM?

MAI MULT
DE JUMĂTATE
DIN CORPUL
TĂU NU ESTE
DE NATURĂ
UMANĂ.

NICI GÂND!

TRANSPIRAȚIA
MIROASE
URÂT.

PĂI, NORMAL!

(NU-I AȘA?)

Continuă să citești și află adevărul din spatele bine-cunoscutelor mituri și fapte uimitoare despre corpul omenesc. Descoperă știința din culise și impresionează-ți prietenii și familia cu informații ciudate, amuzante și trăsnete despre corpul uman.

CEL MAI PUTERNIC RÂGÂIT S-A AUZIT MAI TARE DECÂT DRUJBA

GRRRR

ADEVĂRAT SAU FALS?

Cel mai puternic râgâit înregistrat a avut 109,9 decibeli. O drujbă are cam 109 decibeli, ceea ce înseamnă că râgâiala ca un răget s-a auzit un pic mai tare!

ȘTIINȚA

Râgâitul presupune eliminarea pe gură a gazelor din stomac. Atunci când vorbim și mâncăm, înghițim aer. O parte din acesta este absorbit în stomac, dar ceea ce rămâne iese afară sub formă de râgâit. *Pardon!*

BALONAȘE DE RÂGÂIT

Băuturile carbogazoase ne fac să râgâim mai mult. Eferescența lor vine de la niște bule mici de gaz. Aceste bule sporesc cantitatea de gaz din stomacul tău, sporind și probabilitatea de a râgâi mai mult!

VERDICT
Adevărat

ÎN GENELE TALE TRĂIESC ACARIENI FOARTE MICI

ADEVĂRAT SAU FALS?

Există niște acarieni minusculi numiți Demodex, care trăiesc în foliculii firelor de păr din zona ochilor, a nasului și a gurii tale! Un folicul pilos este o gaură în piele, din care crește păr. Demodex se hrănesc cu sebum – uleiul pe care îl produce pielea pentru a se proteja.

ȘTIINȚA

Din fericire, acarienii Demodex sunt inofensivi și extrem de mici, având doar 0,3 milimetri lungime. Cinci astfel de acarieni adulți așezați în șir ar încăpea pe o gămălie de ac! Așa că probabil n-o să reușești să-i vezi niciodată, însă sunt întotdeauna acolo!

VERDICT
.....
Adevărat

VASELE DE SÂNGE ALE UNUI ADULT AR PUTEA ÎNCONJURA PĂMÂNTUL DE DOUĂ ORI ȘI JUMĂTATE

ADEVĂRAT SAU FALS?

Majoritatea vaselor de sânge sunt foarte înguste, dar au o lungime incredibilă! Dacă ai așeza cap la cap toate vasele de sânge ale unui adult, ar avea 100 000 de kilometri, suficient pentru a se înfășura în jurul Pământului de două ori și jumătate!

ȘTIINȚA

Există trei tipuri principale de vase de sânge în corp – artere, vene și capilare. Arterele transportă sângele de la inimă, în vreme ce venele trimit sângele către inimă. Capilarele (vezi pagina 81) fac legătura între artere și vene.

VERDICT
.....
Adevărat

CREIERUL TĂU ESTE ADORMIT

ÎN TIMP CE DORMI

ADEVĂRAT SAU FALS?

În timp ce ne odihnim pe tărâmul viselor, creierul nostru lucrează în continuare din greu! Pe lângă monitorizarea tuturor proceselor care ne țin în viață, creierul transformă informațiile noi în amintiri și îndepărtează deșeurile toxice din celulele sale în timp ce tragem un pui de somn.

ȘTIINȚA

Activitatea cerebrală se schimbă în funcție de diferitele etape ale somnului. În somnul profund, undele cerebrale încetinesc. Aceasta ar ajuta creierul să se odihnească și să se refacă în urma activității zilnice. În timpul etapei REM (*rapid eye movement* - mișcarea rapidă a ochilor) a somnului, adică perioada în care visăm, creierul este foarte activ!

VERDICT

Fals

ENIGMELE REM

Oamenii de știință încă nu știu care este scopul ciclului de somn REM! Însă aceștia cred că ar putea fi legat de felul în care gestionăm stresul.

GLOSAR

acarian – animal nevertebrat foarte mic.

ADN – substanță chimică găsită în corp, care conține informații genetice.

alveole – saci mici găsiți în plămâni, unde se realizează schimbul de gaze.

amigdale – două proeminențe aflate la nivelul gâtului, în spatele gurii.

apendice – tub mic atașat intestinului gros.

arteră – vas de sânge care transportă sânge de la inimă.

artrită – afecțiune în care încheieturile devin rigide și umflate.

bacterii (la singular, bacterie) – organisme microscopice alcătuite dintr-o singură celulă; unele dintre ele pot cauza boli.

bioluminescență – lumină produsă de corpul unei vietăți.

capilar – un vas de sânge foarte subțire.

cartilagiu – un tip de țesut solid din corp.

celulă – cea mai mică parte vie a unei vietăți.

celulă receptoare – celulă care detectează schimbări în mediul înconjurător.

cerebel – o parte a creierului care controlează mișcarea și mușchii.

cheratină – proteină găsită în păr, piele și unghii.

circulația sângelui – mișcarea sângelui prin corp.

(a) descompune – a separa în părți mai mici și mai simple.

diametru – o linie dreaptă care trece prin fiecare latură a unui obiect și prin centrul său.

dioxid de carbon – gaz rezidual produs de celule.

dominant/ă – o genă dominantă produce întotdeauna o anumită trăsătură.

elicoidal – în formă de elice (sau de burghiu).

enzimă – substanță chimică produsă de un organism viu, care accelerează sau încetinește o reacție chimică, precum digestia mâncării.

epidermă – stratul de piele de la exterior.

